

Çocuklar kendi kitabını kendi seçmeli

Kitap ile iç içe büyüyen çocuk daha fazla okuyor. Evinde kütüphanesi olan, anne babası kitap okuyan çocuk, kitaplarla daha fazla zaman geçiriyor. Ama çocuğun iyi bir okuyucu olması için kendi kitabını kendisi seçmesi, kendi kütüphanesini yaratması gerekiyor. **Günışığı**

searat@hurriyet.com.tr

Şebnem ARAT

Kitaplığı Genel Yayın Yönetmeni Mine Soysal, geçtiğimiz günlerde öğretmenlere yönelik yapılan Eğitimde Edebiyat Seminerleri'nde çocuklara kitap sevdirmeye ilgili önemli açıklamalarda bulundu. Soysal, kitap okumanın kazandırılacak bir alışkanlık olmadığını söyleyerek, "Okumak eylemi alışkanlık yaratacak değil, içselleştirilebilecek bir durum. Bir yaşam zevki olarak insanın hayatında olmalı. Bu nedenle çocuklarımızı kitap seçiminde özgür bırakmalıyız. Annenin babanın ya da öğretmenin doğru bulduğu bir kitabı, çocuğun ya da gencin de doğru bulması gerekmiyor. Okuma keyfi tamamen bireysel bir durum. Biz, onlara nitelikli edebiyat kitapları sunmalıyız. Çocuklarımızla beraber kitap karıştırmalıyız" dedi.

Seçenekleri dondurma tezgahı gibi olmalı

Çocukların ailelerinin oluşturduğu kütüphaneden yararlanmak istemediğinin altını çizen Soysal, onlara, kendi zevkleri ile donanmış kitaplardan oluşan yeni bir kütüphane yaratmaktan yana. Mine Soysal, çocukların seçimine saygı gösterilmesi gerektiğini belirterek, şunları söyledi: "Çocuklar, ebeveylelerinin kütüphanesinin okuru olmak zorunda değil. Biz seçip önlerine koymamalıyız. Onlara duygusal alan yaratmalıyız. Kendilerinin merakla karıştırabileceği kitap koleksiyonları ortaya koyabilmeliler."

Çocukların kitapçılarda kendilerini çeşidi çok olan bir dondurmacı tezgahı önündeymiş gibi hissetmeleri gerektiğini anlatan Soysal, "Önce seçeneklerine bakmalılar. 'Ben ne severim?' diye düşünmeliler. Hiç sevmediğiniz bir şeyi yapmak istemezsiniz. Bu nedenle çocuklarımıza edebiyatın kişisel bir keşif konusu olduğunu öğretmeliyiz. Onların sevmediklerini dile getirmelerine olanak tanımalıyız. Çocuklarımızı nitelikli kitapların bulunduğu ortamlara daha fazla sokmalıyız.

Okullarda belli kitapların zorunlu tutulmasına yazarlar karşı çıkıyor. Kitaba göre sınav yapılan, not alan çocuk zamanla okumaya karşı direnç gösteriyor. Kendi kitabını kendi seçen, kütüphanesini yaratan çocuklar okumaya karşı daha istekli oluyor.

Bir kitapçı dükkanında da onlar için oyunlar yaratabilmeliyiz" diye konuştu.

Eğitimci de edebiyatın derinliğini keşfetmeli

Eğitimcinin çocuk, gençlik, çağdaş ve dünya edebiyatlarını izliyor olması gerektiğini, hangi kitabı, müfredattaki hangi konuyla ilişkilendireceğini de bilmesinin önemli olduğunu belirten Mine Soysal, şunları söyledi: "Öğretmenin çocuğa bilgiyi hangi edebiyat eseri ile vereceğinin farkında olması gerekiyor. Öğretmen okuyan insan olmalı. Bunu zorunluluktan yapmamalı. Edebiyat okumayı sevmeli. Çıkan yayınları takip etmeli. Edebiyat derin bir okyanus. Kıyası yok, sınırı yok. Bu nedenle öncelikle eğitimci bu derinliği keşfetmeli. Ondan sonra öğrencilerini davet etmeli. Bunun için elimizde en iyi kitaplar olmalı. Bu anlamda öğretmenlere yaratıcı okuma uygulamaları sunmalıyız. Onların deneyimlerini paylaşmaları için bir platform oluşturmalıyız."

Zorla kitap okutulmamalı

Derslerde çocukların bazı kitapları okuması için zorunlu tutulduğunu belirten Mine Soysal, "Bu eğitim şekli çocukları olumsuz yönde etkiliyor. Kitap okuma herhangi bir şey karşılığında alınabilecek bir zevk olamaz. Not korkusuyla olacak iş

Mine Soysal

değil. Eğitim sistemimizde bugüne kadar işe yarar diye sarıldığı bu gibi yöntemlerle kitap okuma keyfi sağlayabilmemiz mümkün değil. Tam tersi soru sorabilen, çocuğun kendi düşüncesini ifade etmeye davet eden bir eğitim anlayışı yaratmamız gerekiyor. Çocuğu konuşturmazsak, çocuğa niçin böyle düşünüyorsun diye yaklaşmazsak, sevmediği kitapların nedenini sormazsak onların bireysel düşüncelerini bilemeyiz. Bu nedenle asla gerçek anlamda bir edebiyat okuru olamazlar" dedi.

Çocuklarınıza öykü anlatın

Çocuklara küçükken ninni veya şarkı söylenmesi yerine öyküler anlatılması gerektiğini vurgulayan Mine Soysal, "Çocuklara resimli öykü kitapları sunmalıyız. Resimleri giderek azalan ama metinsel özellikleri derinleşen edebiyat kitapları ile çocuğu buluşturmalıyız. Küçükken duyduğumuz öyküleri hiç unutmayız. Hatta o öykülerin üzerine hayatımızı inşa ederiz" diye konuştu. Çocuklara yaş gruplarına ve duygusal gelişimine göre kitap sunmamız gerektiğini belirten Soysal, şöyle devam etti: "Onlara seçenek sunarken çocuğun duygusal ve düşünsel gelişimini, algı derecelerini ve dikkat noktalarını bilmeliyiz. Bu nedenle yayınevlerine önemli görevler düşüyor. Yayın evleri kataloglarında yaş gruplamalarını, sınıf ayrımlarını, hangi resmi program temalarında kitabın işlenebileceğini belirtmeli."